

HISTORIER
OM DANMARK

.....

HISTORIER
OM DANMARK
FOR VOKSNE

.....

HISTORIER OM DANMARK

STENALDER TIL MIDDELALDER

I 2017 åbner bibliotekerne den store historiebog og fortæller "Historier om Danmark"

I folderen her finder du inspiration til bøger, film, musik og links omkring Danmarkshistorien – både for børn og voksne. Du kan låne materialerne på biblioteket og har du brug for yderligere inspiration, så tøv ikke med at kontakte din bibliotekar.

I en tid, hvor verden ændrer sig med forunderlig hast, er det vigtigere nu end nogensinde før at forstå vores historie og fortællingerne om vores ophav. Hvad har formet os som nation og som folkefærd, og hvad kan vi lære af historien og de valg, vores forfædre har truffet?

Kampagnen "Historier om Danmark" på bibliotekerne er udarbejdet i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen, Danmarks Radio, Nationalmuseet, de statsanerkendte museer og Nordea Fonden.

Folderen er udarbejdet i et samarbejde mellem Bibliotekerne og Biblioteksmedier.

LINKS

EREOLEN.DK

Find spændende historiske e-bøger og lydbøger på eReolen, som du kan læse/lytte til på din tablet, smartphone eller PC og Mac - lige når det passer dig.
<https://ereolen.dk>

DANMARKSHISTORIEN.DK

danmarkshistorien.dk er en hjemmeside, der er udarbejdet af historikere, arkæologer og andre forskere fra Aarhus Universitet. Her får du adgang til kvalificeret og tilgængelig viden gennem film, artikler og lydclip omkring Danmarks historie fra oldtiden til i dag.
<http://danmarkshistorien.dk>

NATIONALMUSEET – HISTORISK VIDEN

Samling af artikler omhandlede historiske perioder og temaer
<http://natmus.dk/historisk-viden/danmark>

HISTORISKATLAS.DK

HistoriskAtlas.dk er et website og en webapp med interaktive kort over Danmark med tusindvis af fortællinger om alt fra fortidsminder og fredede bygninger til slagmarker og slotte. Her finder du fakta, sagn, billeder og referencer.
<http://historiskatlas.dk>

STENALDER

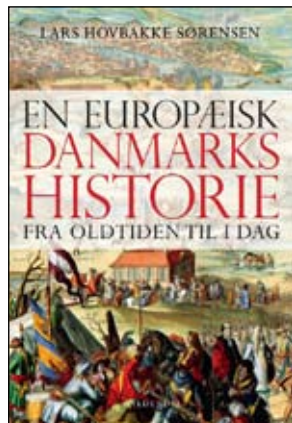
DE ÆLDSTE TIDER – CA. 1700 F. KR.

91.151
Illum Hansen, Svend
Jættestuebyggerne

kahrius.dk, 2016. 169 sider

Om fredning, bevaring, restaurering og vedligeholdelse af megalitgravene fra stenalderens Danmark

96
Hovbakke Sørensen, Lars
**En europæisk danmarkshistorie
- fra oldtiden til i dag**

Gyldendal, 2014. 670 sider

Danmarkshistoriefortalt med Europa som med- og modspiller, hvordan har europæiske begivenheder haft betydning for udviklingen i Danmark fra oldtiden frem til i dag

Deleuran, Claus
Illustreret Danmarks-historie for folket

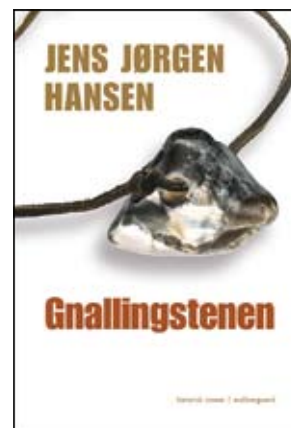
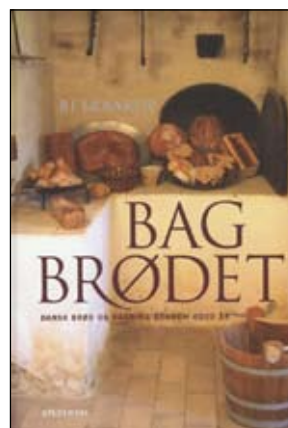
Tegneserie - Politisk revy, 1. del. 2009

Samlet udgave af: De ældste tider. De næstældste tider. Den ældre jernalder

Eriksen, Palle
Stjerner af sten

Bollerup Boghandel, 2010. 192 sider

En desillusioneret arkæologistuderende flytter til Vestjylland, hvor han får lejlighed til at dyrke sin passion for stendysser, jættestuer og andre store sten, der fortæller om livet i stenalderen. Han oplever også et voldsomt og uventet møde med frugtbarhedsdyrkelsen fra dengang

BRONZE- OG JERNALDER

CA. 1700 F. KR. – CA. 800 E. KR.

64.12

Skaarup, Bi

Bag brødet - dansk brød og bagning gennem 6.000 år

Gyldendal, 2011. 137 sider

Man kan selv bage sig igennem historien fra de første bønders emmerbrød 3.700 før vor tidsregning, over Egtvedpigens æbleciderbrød og middelalderens skonrogger af rugsigtebrød til Madam Mangors første wienerbrød i form af tekage.

91.15

Jensen, Jørgen

Danmarks oldtid

Gyldendal, 2006. 611 sider

Bind 2 af 4 : Bronzealder 2.000-500 f.

91.15

Varberg, Jeanette

Fortidens slagmarker - krig og konflikt fra stenalder til vikingetid

Gyldendal, 2014. 319 sider

Om oldtidens krige, kampe og konflikter dokumenteret gennem fund af våbenudstyr i grave, skeletter mærkede af vold, våbenskatte og offerfund i gudelunde.

96

Wolter, Jonas

Danmarkshistorisk grundbog

Det ny Forlag, 2015. 320 sider

9 kapitler der giver en fremstilling af de vigtigste historiske begivenheder i danmarkshistorien. Til hvert kapitel findes en række kildetekster med tilhørende arbejdsspørgsmål og en eller flere projektopgaver.

Bertelsen, Erik

Sværd og Plov - Fortælling fra Bronzealderen

Hagerup, 1938. 180 sider

Deleuran, Claus

Illustreret Danmarks-historie for folket

Tegneserie - Politisk revy, 2. del. 2009

Samlet udgave af: Jernalder og yngre vikingetid

Hansen, Jens Jørgen

Gnallingstenen

Mellemsgaard, 2015. 285 sider

I en tid præget af magtkampe og bronzens opdukken, lykkes det trællen Sigwulf med hjælp fra hans gud Gnallingstenen at blive fribonde. Men livet som fribonde er hårdt og ansvaret for at skaffe ly og føde til en husholdning er tungt.

Nielsen, Kjeld V.

Ud af mørket - en vendelbohistorie fra

Attika, 2001. 157 sider

Ketil lever i jernalderen, men hans fredelige sind passer ikke til tiden med togter, ulvejagt og hævnthirst. Selvom hverdagen fylder mest, ender det med, at Ketil må flygte fra hjem og familie.

Sandemo, Margit

Yrsa - den glemte dronning af Danmark

Jentas, 2009. 285 sider

Danmark og Sverige i 500-tallet. Yrsa bliver først bortført og gift med kong Adils i Uppsala og senere gift med den danske kong Helge. Sammen med Helge, der er hendes biologiske far, får hun sønnen Rolf Krake.

VIKINGETID

CA. 800 – CA. 1050

95.2

Hjarder, Kim og Vike, Vegaard

Vikinger i krig

Turbine, 2014. 398 sider

Monumentalt spændende og medrivende værk om vikingerne og deres færden - fremragende fortalt, pakket med viden og en flot, flot billedside.

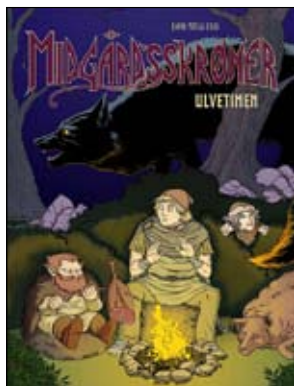
96.1

Skaaning, Poul

Sven Tveskæg - trelleborgenes bygherre & Englands erobrere

Lydbog - Den grimme Ælling, 2009. 5 cd'er i 1 mappe (6 t., 17 min.)

Danmarks konge, Svend Tveskæg (ca. 960-1014), og hans fader-opgør mod Harald Blåtand, erobringen af England samt teorien om at de seks trelleborge har skullet tjene som beskyttelse for ledingsflåden under kampene mellem far og søn.

Bengtsson, Frans G.

Røde Orm - søfarer i Vesterled, hjemme og i Østerled

Lindhardt og Ringhof, 2007. 502 sider

Om vikingen Orms mangfoldige eventyr på togter i øst og vest.

Dahms, Anne-Grethe

Ravnetid

Ungdomsroman - Høst, 1996. 201 sider

Ravne og sorte rotter oversvømmer landsbyen, hvor Gedske Horeunge og hendes mor, Maria, arbejder på kroen. Gedske tager varlerne alvorligt, og vil væk, pesten er på vej. Men Maria vil blive i det lille samfund, hvor overtroen har lige så stor magt som pesten.

Deleuran, Claus

Illustreret Danmarks-historie for folket

Tegneserie - Politisk Revy, 3.del. 2010

Samlet udgave af: Vikingetiden og dens afslutning

Friis, Bjørk Matias

Ulvetimen

Tegneserie - Faraos Cigarer, 2015. Ca. 60 sider

Trællen Rod er jæger og han får god brug for sine evner, da en kæmpemæssig ulv hærger Bornholms fårefolde i året 869. Rod må desuden ty til både list og trolddom for at besejre udyret.

Gulløv, Tonny

1000-årsriget

McGugl, 2015. 488 sider

I år 937 bliver drengen Ulv taget som træ af danerne, der er på plyndringstogt i Britannien. Ulv vokser op med kun et ønske: at blive en fri mand. Ad omveje ender Ulv i Jylland og bliver indblandet i Gorm den Gamles kamp for herredømmet over danerne.

VIKINGETID

CA. 800 – CA. 1050

Helleberg, Maria

Den hellige Knud

Aschehoug, 2005. 268 sider

Slægten ; 1

En voksen Valdemar Dane ser ved kong Knud den Helliges skrinlæggelse i 1109 tilbage på tiden som viking i England, mødet med Knud, giftermålet med Hedvig og grundlæggelsen af Daneslægten på Daneborg på Fyn.

Ingelman-Sundberg, Catharina

Til vikingernes land

Aschehoug, 2000. 235 sider

Bind 1 af 2

Historisk roman fra vikingetiden, om Ansgars kamp for at kristne hedningene, og om Erik Ravhandlers problemer med kærligheden. Omkring begivenhederne udfolder dagliglivet sig, skildret med mange detaljer

Jensen, Thit

Den sidste Valkyrie

Gyldendal, 1954. 325 sider

Om Thyra Danebod, fra hun som ung pige bliver tvangsgift med den listige Snie, til hun som voksen dronning frivilligt gifter sig med Gorm den Gamle og hermed samler de jyske kongesæder og sjællandske øer til et samlet dansk rige.

Lyneborg, Elisabeth

Svend Tveskæg - viking til alle tider

Mellemgaard, 2016. 142 sider

Svend Tveskæg vender hjem til kongsgården i Jelling efter et langt erobringstogt i England. Den danske trone er under hans fravær blevet erobret af svenskekongen, så Svend må sætte ind med både list og vold.

Laub, Ole Henrik

Vibens skrig

Hovedland, 2008. 243 sider

En saga fra Danmark på Svend Estridsøns tid ; 1

Bodja har opgivet sit liv som vikingehøvding og har i stedet slået sig på landbrug som høvding i en lille boplads, der langsomt omvendes til kristendom.

Lindgreen, Jørgen

Sune, fyrstesøn og oprører

Mellemgaard, 2015. 227 sider

Sune, søn af den danske sagnhelt Palnatoko, kommer efter ønske i Kong Harald Blåtands varetægt. Her bliver han en vigtig brik i kronprinsen Svend Tveskægs stræben efter kongemagten, og i danernes og abroditternes krig mod det tyske kejserrige.

Mikkelsen, Lone

Ragnhilds saga

Samleren, 2010. 205 sider

Bind 1 af 2

Ragnhild Skjaldedatter lever i den sene vikingetid og er meget bevidst om slægten og de gamle guders betydning. Nu hvor hun snart skal ud på sin sidste rejse, ser hun tilbage på sit liv og konstaterer, at meget er ved at blive ændret i takt med, at folk begynder at tro på Hvidekrist.

Petersen, Martin

Kongen der sendte paven en fugl

Samleren, 2008. 463 sider

Svend Estridsøn bliver konge af Danmark 1047 til sin død i 1076, hvor han får konsolideret riget og efter meget besvær sikret grænserne mod især de barbariske nordmænd.

MIDDELALDER

CA. 1050 – CA. 1536

279

Gøtzsche, Inger

Klostervæsen og sundhedsvæsen i Danmarks og Europas middelalder

C.A. Reitzel, 2001. 110 sider

Om hvordan brødre og søstre i religiøse fællesskaber tog sig af de syge og lidende og om den menneskekærlighed som var deres ideal.

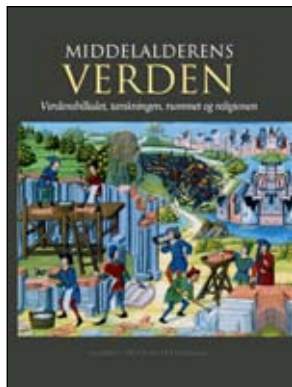
91.15

Ebbesen, Klaus

Gravhøjenes mennesker

Fremad, 1989. 112 sider

Om de mennesker, der ligger begravet i vore gravhøje. Om deres liv og hverdag, deres personlige forhold og ikke mindst det samfund, hvori de levede. Bogen giver en detaljeret skildring af forholdene for mennesker i Danmark og Europa på højfolkets tid.

91.6

Middelalderens verden - verdensbilledet, tænkningen, rummet og religionen

Aarhus Universitetsforlag, 2010. 527 sider

Tager udgangspunkt i middelalderens verdensbillede med fokus på kosmologi, naturvidenskab, filosofi og religion. Her havde Gud åbenbaret den endegyldige sandhed i Bibelen. I samfundet havde ethvert menneske sin faste plads, ligesom samfundets gudgivne klasser havde hver deres funktion inden for helheden.

91.69

Korstogene - islams ekspansion og kristen modoffensiv

Frydenlund, 2016. 237 sider

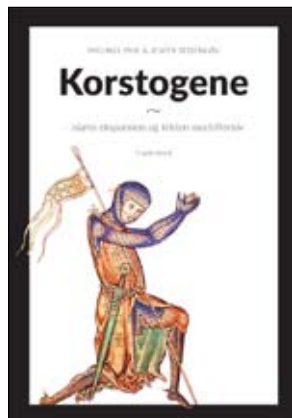
Bogen behandler en række emner såsom islams grundlæggelse og ekspansion, samt udviklingen af en muslimsk og en kristen krigerideologi. Afsluttende beskriver bogen den fortsatte konflikt mellem det kristne og det muslimske verdenssyn efter korstogene samt forskellige opfattelser af korstogenes betydning.

96.1

Danmark i senmiddelalderen

Aarhus Universitetsforlag, 1994. 415 sider

Senmiddelalderen i Danmark var stærkt påvirket af Den Sorte Død omkring 1350, men også etableringen af den nordiske union i Kalmar i 1397, der brød sammen efter blodbadet i Stockholm i 1520, havde stor betydning. Perioden bliver også beskrevet gennem det rige kirkeliv med kunstneriske og arkitektoniske frembringelser, der stadig ses den dag i dag.

MIDDELALDER

CA. 1050 – CA. 1536

96.1

Konge, kirke og samfund - de to øvrighedsmagter i dansk senmiddelalder

Aarhus Universitetsforlag, 2014.

Teksten findes online.

96.1

Middelalderens Danmark - kultur og samfund fra trosskifte til reformation

Gad, 1999. 375 sider

Et udblik over middelalderens historie, samfundsforhold, kunsthistorie og kulturhistorie set på dansk og europæisk baggrund.

99.4 Hans, konge af Danmark

Dehn-Nielsen, Henning

Kong Hans

Frydenlund, 2013. 122 sider

Om kong Hans (1455-1513), som regerede 1481-1513 i Danmark, herunder 4 år som konge af Danmark, Norge og Sverige 1497-1501. Han grundlagde den danske orlogsflåde og er også kendt som borgernes konge.

Bluitgen, Kåre

Lykkelandet

Tøkk, 2010. 461 sider

I det kongeløse Danmark afsværges væbneren Niels Ebbesen i 1339 sin troskab til pantheren af Jylland og Fyn grev Gerhard, og et oprør ulmer i middelalderens Danmark.

Clod Pedersen, Susanne

De gyldne sporer

Borgen, 2008. 327 sider

Hialmar ; 1

Året er 1415. Som nyslået ridder skal Hialmar deltage i sin første turnering. Begivenheder her tvinger ham på en farefuld flugt sydpå til Lübeck sammen med den skønne jomfru Arina.

Haller, Bent

Det romanske hus

Sesam, 2001. 419 sider

Historisk skildring af livet i Thy i midten af 1100-tallet, hvor kristendommen kæmper mod de gamle guder, og stenhuggermesteren vier sit liv til at bygge en stenkirke.

Helleberg, Maria

Rigets frue

Aschehoug, 2000. 342 sider

Historisk roman om dronning Margrete I (1353-1412), fra hun som seksårig bliver gift med kong Håkon af Norge, til hun dør af pest godt 50 år senere

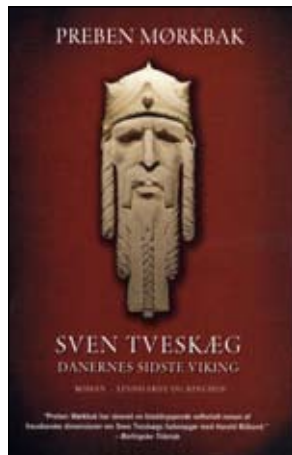

MIDDELALDER

CA. 1050 – CA. 1536

Herløv Petersen, Arne

Simmer

Hovedland, 2005. 179 sider

Simmer er en bondesøn fra Langeland, der sendes til Odense for at blive uddannet til landsbypræst. Samtidig udpiner Kong Knud landet med nye skatter for dels at tjene kirken og dels finansiere håbløse erobningsdrømme.

Jensen, Martin

Eske Litle - byfoged i Assens

Klim, 1999. 249 sider

Krimiserie med Eske Litle ; 1

Eske Litle er byfoged i Assens i de urolige år omkring 1330, hvor Den Kullede Greve regerer. Eske ønsker kun at sikre sine borgere, men drages modvilligt ind i det politiske magtspil, og samtidig bliver en fremmed købmand meget ubelejligt myrdet.

Jensen, Martin

Frit gennem Jylland

Klim, 1998. 319 sider

I 1100-tallet er Danmark splittet mellem Svend, Knud og Valdemar. Jyllands mægtige stormænd vælger side, og vennerne Henrik og Buris involveres for Valdemar i magtkampene om valgkongedømme eller arvekongedømme.

Jensen, Martin

Soldaterhoren

Gyldendal, 2000. 202 sider

Historisk roman fra Danmark 1326. Da Thrunds far går fra hus og hjem, og hun selv er blevet voldtaget af en rigmandssøn, ser hun kun én udvej for at redde sine mindre søskende.

Jensen, Thit

Valdemar Atterdag - en kærlighedsroman - strækker sig fra 1328 til 1375

Sesam, 1979. - 2 bind

Bind 1 af 4

Lyneborg, Elisabeth

Vikingebroen

BogForm, 2007. 181 sider

Historisk roman om bygningen af den store bro i Ravninge Enge syd for Jelling. Harald Blåtand og sønnen Svend Tveskæg brydes om byggeriet, men gennemført bliver byggeriet, for dog hurtigt at forfalde og forsvinde.

Mørkbak, Preben

Sven Tveskæg - danernes sidste viking

Lindhardt og Ringhof, 2009. 564 sider

Biografisk roman om Sven Tveskæg fra hans barndom til han som 28-årig slår faderen Harald Blåtand ihjel og overtager tronen.

MIDDELALDER

CA. 1050 – CA. 1536

Odderskov, Pia Grandjean

Bastard - middelalderroman om Eskild Badesvend, Danmarks sidste træl

Attika, 2010. 204 sider

Bind 1 af 2

Om trællen Eskil Badesvend og hans liv i den tidlige middelalder i Danmark. Eskil voksede op som træl hos jarlen Sune Sorten Plov. Da han dør må han følge med til sønnen Asser i Fjenneslev. Her redder han sønnen Absalon fra venderne og bliver frigivet som træl med navnet Eskil Fjalar.

Reintoft, Hanne

Strejf af nådens vinge

People's Press, 2011. 266 sider

I 1200-tallet udspiller sig et broget liv på herregården Kvesborg i Vestjylland. Vi følger Karen fra hun er 8 år gennem et typisk kvindeliv i middelalderen, til hun dør som 50-årig

Têtevide, Anne Marie

Mellem himlen og verden

Gyldendal, 2000. 203 sider

Germand Gladensvend, Aage og havmandens Agnete fødes her i samme lille middelalderlandsby. Som i folkeviserne har de alle en forudbestemt skæbne og uanset hvad, så ender de, som skæbnen vil.

Østergaard, Jens

Ørneflugt og sildetid og sørøvere

Rebild, 2012. 139 sider og 1 DVD (ca. 26 min.)

I en fiktiv fortælling beskrives middelalderens sildefiskeri og dagligdagens dramatik detaljeret og nøgternt gennem et bredt persongalleri. En stor mængde faktabokse og dvd-videoen giver et fint indblik i en af middelalderens vigtigste handelsvarer.

MIDDELALDER- MUSIK

Canzone-Vokalensemblet

Danish folk ballads

Dirigent: Frans Rasmussen. - Kontrapunkt, 1997. 1 cd

Det Danske Hildegardensemble

Ave Maria

- monastic chants in the Middle Ages

Fenix Musik, 2002. 1 cd

Absalon Six

Gregoriana Denmark

- plainsong from the time of Bishop Absalon (1128-1201)

Classico, 1996

Lurpakket

Ormens guld

Lurpakket, 2009. 1 cd

Virelai

Fra bølger og bjerge

Virelai, 2011. 1 cd